

Collegebesluit

Collegevergadering: 03 november 2020

Zaaknummer : 618238
Afdeling : Welzijnszaken
Portefeuillehouder : J.F. Struijf
Openbaarheid : Openbaar

ONDERWERP

Haalbaarheidsonderzoek Motie "Plaats voor buitenplaatsen op de Werelderfgoedlijst"

SAMENVATTING

Op 28 november 2019 heeft de gemeenteraad de motie "Plaats voor buitenplaatsen op de Werelderfgoedlijst" aangenomen. Ter uitvoering hiervan is een onderzoek naar de haalbaarheid uitgevoerd. Het college van burgemeester en wethouders heeft kennis genomen van de uitkomsten hiervan en ziet verder geen mogelijkheden om de buitenplaatsen op de Werelderfgoedlijst van UNESCO te krijgen. Met deze conclusie is uitvoering gegeven aan de motie "Plaats voor de buitenplaatsen op de Werelderfgoedlijst".

JURIDISCH EN BELEIDSKADER

Motie "Plaats voor buitenplaatsen op de Werelderfgoedlijst" (28 november 2019)

BESLUIT B&W

1. Het college neemt kennis van de uitkomsten uit het haalbaarheidsonderzoek naar mogelijkheden om de buitenplaatsen op de Werelderfgoedlijst van UNESCO te krijgen.
2. Het college onderschrijft de conclusie uit het haalbaarheidsonderzoek en ziet geen aanleiding om verder mogelijkheden te onderzoeken om de buitenplaatsen op de Werelderfgoedlijst van UNESCO te krijgen.
3. Met deze conclusie is uitvoering gegeven aan de motie "Plaats voor de buitenplaatsen op de Werelderfgoedlijst" van 28 november 2019.
4. Het besluit voor te leggen aan de commissie Samenleving om over de uitvoering van de motie haar zienswijzen kenbaar te maken (B-stuk) en te verzoeken de motie hierbij af te doen.

AANLEIDING

Op 28 november 2019 heeft de gemeenteraad de motie "Plaats voor buitenplaatsen op de Werelderfgoedlijst" aangenomen.

Het college wordt hierin verzocht actief te onderzoeken - binnen MRA verband - of de buitenplaatsen binnen de MRA kunnen worden voorgedragen voor een plaats op de UNESCO Werelderfgoedlijst en wat hier voor de voor- en nadelen van zijn.

Als eerste stap is een onderzoek uitgevoerd naar de haalbaarheid van de motie "Plaats voor buitenplaatsen op de Werelderfgoedlijst".

UNESCO werelderfgoed

UNESCO - organisatie der Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur - heeft als missie het bijdragen aan de vredes opbouw, armoedebestrijding,

Collegebesluit

Collegevergadering: 03 november 2020

duurzame ontwikkeling en interculturele dialoog door onderwijs, wetenschap, cultuur en communicatie. UNESCO is opgericht in 1945 en heeft haar hoofdkantoor in Parijs.

Een van de taken van UNESCO is de bescherming van culturele of natuurlijke monumenten met een uitzonderlijke, mondiale waarde.

In 1972 stelde UNESCO voor dat doel het Werelderfgoedverdrag op. Onderdeel van het verdrag is het maken van een lijst met de belangrijkste erfgoederen ter wereld: de UNESCO Werelderfgoedlijst. Op dit moment telt deze lijst 1.121 (onroerende) erfgoederen, waarvan 868 culturele, 213 natuurlijke en 39 gemengde sites. Nederland ondertekende het verdrag in 1992 en werd daarmee één van de nu 191 landen die het verdrag hebben geratificeerd. Landen die zijn aangesloten kunnen erfgoederen voordragen voor de lijst. In Nederland + Curaçao staan nu 10 locaties op de lijst. Het Werelderfgoedcomité van UNESCO oordeelt over door landen aangedragen nieuwe nominaties.

In eerste instantie wordt een voorlopige Nederlandse lijst door het Ministerie van OCenW opgesteld. Het kabinet draagt de erfgoederen voor bij het UNESCO Werelderfgoedcomité.

Sinds 1992 heeft Nederland 10 door UNESCO erkende werelderfgoederen

- Amsterdamse Grachtengordel;
- Stelling van Amsterdam;
- Waddenzee;
- Droogmakerij de Beemster;
- Ir. D.F. Woudagemaal;
- Molencomplex Kinderdijk-Elshout;
- Rietveld Schröderhuis;
- Schokland;
- Willemstad Curaçao;
- Van Nellefabriek in Rotterdam;

MOTIVERING

Ad 1. Naar verwachting is de kans niet groot dat er nieuwe objecten op de Nederlandse voorlopige lijst zullen worden toegelaten na 2024/2025.

De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, die het Nederlandse Werelderfgoedbeleid uitvoert, heeft laten weten dat tot 2024/2025 de huidige voorlopige lijst wordt afgewerkt. Rond 2024 wordt bekeken of de minister van OCenW de voorlopige lijst weer openstelt voor nieuwe voordrachten en zo ja hoe de Nederlandse eisen worden opgesteld.

Op dit moment is de Werelderfgoed lijst niet evenwichtig. UNESCO streeft ernaar dat er minder cultuur wordt genomineerd en de Westerse landen in ieder geval minderen nomineren; of helemaal stoppen met nomineren.

Collegebesluit

Collegevergadering: 03 november 2020

Ad 1. De draagvlak van de gemeenten binnen het MRA gebied is niet groot.

Uit een rondgang binnen de gemeenten, zowel ambtelijk als bestuurlijk, is gebleken dat er op dit moment weinig animo is om dit dossier in gezamenlijkheid op te pakken.

Ad 1. De kosten van het vervolgtraject zijn geschat op minimaal € 100.000.

Hierbij moet gedacht worden aan kosten voor de inzet van deskundigen, kwartiermaker, onderzoek doen naar en opstellen van rapportages.

Ad 1. De toegevoegde waarde als werelderfgoed is, behalve de status, zeer gering.

Alle buitenplaatsen zijn reeds aangemerkt als rijksmonument. Door deze erkenning is de bescherming van de buitenplaats reeds gewaarborgd.

Ad 1. De Werelderfgoed erkenning van de buitenplaatsen en de toestroom van toerisme is een lastige combinatie.

Bijna alle buitenplaatsen zijn gesloten voor bezoekers, en zijn zelfs particulier bezit.

Ad 1. Niet zelden denken nominerende partijen/landen te weinig vanuit een Wereld perspectief.

De vraag ontstaat vaak vanuit de gedachte dat men eigen erfgoed - terecht - van belang acht en/of er een mogelijkheid tot profilering van een gebied (toerisme) inzit.

De vraag die UNESCO stelt is: wat vanuit Wereldperspectief bekeken, maakt het betreffende erfgoed de moeite waard voor de Wereld? En als dat de moeite waard is waarom dit specifieke dan? hoe verhoudt zich dat tot andere vergelijkbare sites (of zelfs betere)?

Ad 1. Alleen de landen die de Overeenkomst voor het Werelderfgoed hebben ondertekend kunnen nominaties indienen.

Sinds 2005 is er één set van 10 criteria, waarvan - naast het element van bijzondere universele waarde - aan minimaal één moet worden voldaan. Als bijlage treft u deze lijst met criteria aan.

FINANCIËN

Voor het haalbaarheidsonderzoek zijn geen extra kosten gemaakt. Dit heeft binnen de normale formatie van de afdeling Welzijnszaken plaatsgevonden.

PLANNING/UITVOERING

03 november 2020 collegebehandeling
01 december 2020 Commissie Samenleving

PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

n.v.t.

DUURZAAMHEID

n.v.t.

Collegebesluit

Collegevergadering: 03 november 2020

BIJLAGEN

1. Bijlage 1: Lijst met 10 criteria Werelderfgoedlijst
2. Motie Plaats voor buitenplaatsen op de Werelderfgoedlijst